

Svenska Dagbladet 2017-01-07

”Forskare blundar för kunskap om barns behov”

Efter 16 års kamp för ökad valfrihet i familjepolitiken är det anmärkningsvärt att se hur motståndarsidan fortfarande backas upp av samma forskare. Avlönade med våra skattepengar fortsätter de med sitt förnekande av modern forskning om barns omsorgsbehov. Det skriver debattörerna Madeleine Lidman och Susanne Nyman Furugård.

Varför kan inte forskning kring barn diskuteras utan att vi förringas för att vi driver frågan om att det behövs alternativ inom familjepolitiken? Det undrar artikelförfattarna. Foto: Hasse Holmberg/TT (Arkiv 2014)

DEBATT | FAMILJEPOLITIK

Vi som försöker få ökad valfrihet i familjepolitiken stöter ofta på ett hårdnackat motstånd från inte bara ansvariga politiker, utan också från forskare, organisationer och myndigheter som helt eller delvis finansieras med offentliga medel. Upprepade gånger har vi gått i debatt med dem för att få dem att ta in modern forskning om barns omsorgsbehov och hur dåligt familjepolitiken svarar mot dessa behov. Vi har också visat på hur bristerna kan vara en bidragande orsak till den ständigt ökande psykiska ohälsan bland unga.

Det är anmärkningsvärt att vissa så totalt förnekar den forskning som finns och det är förvånande att det är samma namn som återkommer hela tiden. Personer som av någon anledning vägrar ta till sig denna väletablerade kunskap om vad barn behöver för att må bra. Därigenom hindrar de att föräldrar får viktig information som underlättar för dem att fatta beslut om hur barnen ska tillbringa sina första betydelsefulla år i livet. Beslut som är beroende av en modern och flexibel familjepolitik, som utgår från att barn är olika och låter föräldrar själva få välja vilken barnomsorg som passar deras barns behov.

Forskningsförnekarna bortser från forskning om bland annat:

- **anknytning** - barn behöver obruten närhet till sina primära anknytningspersoner i minst tre år för att utveckla en trygg anknytning, vilket minskar risken för psykisk ohälsa;
- **neurobiologi** - otrygg anknytning hämmar utvecklingen av barnets förmåga att hantera sina känslor; denna process når sin kritiska tillväxtperiod när barnet är 9–18 månader, vilket sammanfaller med perioden 12–18 månader då de flesta barn skiljs från sina föräldrar i dag;
- **utvecklingspsykologi** - i två-treårsåldern inträffar barnets första utvecklingskris och det kan vara en stor påfrestning att separera från de primära anknytningspersonerna;
- **introversion** - upp till hälften av alla barn är introverta och hämtar sin energi företrädesvis genom att vara för sig själva, till skillnad från extroverta som gör det genom att umgås med andra;
- **högekänslighet** - upp till vart femte barn är högekänsligt och tar in en mycket större mängd intryck från sin omgivning än icke högekänsliga, samt bearbetar informationen längre och djupare. Detta leder till att de lätt blir överstimulerade och behöver dra sig undan för återhämtning. 70 procent av de högekänsliga barnen är även introverta, vilket gör att de har ett ännu större behov av lugn och ro och att få vara för sig själva i stället för i stora barngrupper.

När vi tar upp den här forskningen är den vanligaste responsen från förnekarna att använda ett eller flera av dessa ageranden:

- **tystnad** – svarar inte alls på exempelvis debattartikel eller replik (vilket är märkligt eftersom de borde ha något att säga då de annars uttalar sig som experter);

- **flyttar fokus** – fokuserar på ideologi och pratar hellre om jämställdhet (enligt den socialistiska tolkningen att alla ska göra lika) och pedagogik (fastän man endast kunnat påvisa fördelar för barn från socioekonomiskt utsatta förhållanden);
- **förringar** – påstår att anknytningen inte är viktig och att barn mår bra av att ha en strid ström av många olika vuxna omkring sig (vilket inte alls stämmer med forskning);
- **vantolkar** – plockar ut delar ur studier som stödjer den egna tesen och ignorerar helheten (så kallad cherry picking, en vanlig metod för att vilseleda);
- **förtalar** – kallar forskningen för ”löjligen och felaktiga psykologiska teorier” (första stadiet i hur sanningar bekämpas enligt filosofen Arthur Schopenhauer);
- **stämplar** – både oss och forskarna med epitet som ”kvinnohatare”, ”vill få tillbaka kvinnorna till spisen”, ”fast i 50-talets hemmafruideal”, ”jämställdhetsmotståndare” och ”skuldbelägger föräldrar” (klassiskt försök att tysta motståndare i svensk politisk debatt).

Flera av forskningsförnekarna är själva forskare, vilket gör deras agerande extra anmärkningsvärt. Att undanhålla föräldrar så viktig information är djupt oetiskt ur vetenskaplig synvinkel och tjänar inte medborgarnas intressen, så som vi har rätt att förvänta oss av dem som avlönas med våra skattepengar.

Madeleine Lidman

grundare av Hemmaföräldrars nätverk (2001)

Susanne Nyman Furugård

författare till ”Värdera det ovärderliga – för en hållbar familjepolitik” (2010) och ”Familjepolitikens ekonomi” (2014)

Båda är initiativtagare till namninsamlingen Power to Parents 2018 www.powertoparents.se